

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/45/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123460507
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6123460507.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcu: SetCar sk, a.s., IČO: 50 387 189, so sídlom v Sučanoch, Ulica priemyselná 10, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Tomáš Zboja, advokát s.r.o., so sídlom v Martine, Kuzmányho 4, IČO: 55 732 453, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, o zaplatenie 720,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 19C/2/2024-68 zo dňa 21. marca 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 720,- eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 720,- eur od 28.12.2022 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.).

2. V posudzovanej veci konanie začalo na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 15.01.2024. Z návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplynulo, že na základe škodovej udalosti evidovanej u žalovaného došlo dňa 27.09.2022 ku škode na vozidle poškodeného. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného. Žalobca sa proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 720,- eur s príslušenstvom z titulu nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla, nakoľko v dôsledku škodovej udalosti bol poškodený nútený užívať náhradné vozidlo na zabezpečenie svojich potrieb, a to zapožičaním si náhradného vozidla u žalobcu. Nárok na náhradu vzniknutých nákladov bol na žalobcu postúpený poškodeným.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal v upomínacom konaní platobný rozkaz, ktorým rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť do 15 dní od doručenia tohto platobného rozkazu žalobcovi istinu 720,- eur s príslušenstvom. Proti platobnému rozkazu bol žalovaným podaný odpor s odôvodnením a žalobca navrhol, aby sa v konaní pokračovalo na príslušnom súde, kde došlo ku škodovej udalosti (§ 19 písm. b) CSP).

4. Súd prvej inštancie o uplatnenom nároku rozhodol podľa § 4 ods. 2 písm. b), § 11 ods. 6 písm. a), b), ods. 7, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti

za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“) a ust. § 442 ods. 2, § 443 a § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Zaoberajúc sa aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu uviedol, že zmluva o postúpení pohľadávky je platná a aktívna vecná legitímácia žalobcu vo vzťahu k uplatnenému nároku je daná. Konštatoval, že aj keď v určitých listinách je uvádzané nesprávne krstné meno poškodeného – A., poškodeným z dopravnej nehody a postupcom zmluvy o postúpení pohľadávky je B. C. – fyzická osoba, živnostník. Osoba poškodeného bola v priebehu vyhodnocovania poistnej udalosti určitá, nikým nespochybňovaná. K námietke žalovaného, že poškodený si pred postúpením pohľadávky žalobcovi u neho nárok ani neuplatnil a teda mu pohľadávka nevznikla, súd prvej inštancie uviedol, že žalobca riadne preukázal svoje právo na poskytnutie plnenia od žalovaného, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávky a dohody o započítaní podľa článku 5 zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 30.11.2022. Poškodený bol oprávnený svoju pohľadávku voči žalovanému postúpiť na tretiu osobu. Pohľadávka bola postupovaná za odplatu, medzi postupcom a postupníkom bolo dojednané, že odplata bude v rovnakej výške ako bola výška pohľadávky žalobcu voči poškodenému (pohľadávka žalobcu ako prenajímateľa náhradného vozidla voči poškodenému ako nájomcovi náhradného vozidla). Akceptoval, že bolo vecou postupcu a postupníka, na akej odplate sa dohodnú. Z oznámenia o postúpení pohľadávky mal preukázané, že postúpenie pohľadávky oznamoval žalovanému ako dlžníkovi tejto pohľadávky poškodený ako veriteľ pohľadávky a zároveň aj postupca pohľadávky.

5. Pokiaľ ide o škodovú udalosť súd prvej inštancie uviedol, že táto bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovaného. V dôsledku škodovej udalosti bol poškodený nútený dať svoje motorové vozidlo opraviť, pričom oprava poškodeného vozidla bola vykonaná v období od 08.11.2022 do 30.11.2022. Poškodený si na čas plynúci v dobe od odovzdania vozidla do servisu do jeho prevzatia zmluvou o prenájme vozidla z 15.11.2022, uzavretou so žalobcom (ako prenajímateľom) na obdobie od 15.11.2022 do 30.11.2022, prenajal náhradné motorové vozidlo značky Škoda Octavia. Žalobca za prenájom motorového vozidla vystavil poškodenému faktúru č. 220690 na sumu 720,- eur (16 dní x nájomné 45,- eur vrátane DPH). Vo vyrozumení k oznámeniu poistnej udalosti zo dňa 24.10.2023 žalovaný oznámil žalobcovi, že uplatnený nárok na náhradné vozidlo vybavuje bez poskytnutia poistného plnenia – náhrady škody s poukazom na to, že faktúra za opravu vozidla bola vystavená dňa 29.03.2023 a teda prenájom náhradného vozidla od 15.11.2022 do 30.11.2022 je neopodstatnený. K požadovanému poistenému plneniu súd uviedol, že žalovaný v konaní nepreukázal, že by od poškodeného bolo možné požadovať iné riešenie situácie, ktorá nastala poškodením jeho vozidla pri predmetnej dopravnej nehode. Žalovaný nepreukázal a teda neuniesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o neprimeranosť doby trvania opravy motorového vozidla poškodeného. Zo zákazkového listu zo dňa 08.11.2022 a z dotazníka vyplneného poškodeným vyplynulo, že poškodený odovzdal svoje poškodené (i keď pojazdné) vozidlo na opravu do servisu dňa 08.11.2022. Po odovzdaní vozidla do servisu si poškodený dňa 15.11.2022 prenajal náhradné vozidlo, ktoré používal na súkromné účely 16 dní a dňa 30.11.2022 ho odovzdal žalobcovi. Žalobca predloženými listinami preukázal, že náhradné vozidlo si prenajal z dôvodu poškodenia jeho vozidla pri poistnej udalosti dňa 27.09.2022, a to na obdobie kratšie ako doba trvania opravy jeho poškodeného vozidla. Žalovaný sponchybnil, že vozidlo poškodeného sa nachádzalo v servise v dobe prenájmu náhradného vozidla, keď poukazoval na dátum vystavenia faktúry za opravu poškodeného vozidla a dodanie tovaru/ služby dňa 29.03.2023. Podľa názoru súdu dátum vystavenia faktúry 29.03.2023 nemožno stotožňovať s tým, že vozidlo bolo v tento deň v servise. Rovnako tento záver nie je možné vyvodiť z údajov faktúry o dátume dodania tovaru/služby; prijatí platby, keď nie je ani zrejme, k akej z týchto skutočností sa dátum vzťahuje (či k dodaniu tovaru/služby, alebo k prijatiu platby, alebo obom). Listinné dôkazy (zákazkový list, čestné prehlásenie, dotazník, zmluva o prenájme vozidla) preukazujú, že vozidlo bolo v servise od 08.11.2022 do 30.11.2022. Nakoľko poškodený nemal ako ovplyvniť dobu opravy, táto závisela od servisu vykonávajúceho opravu vozidla a poškodený si uplatnil nárok iba na čas opravy svojho motorového vozidla, kedy mal vozidlo v servise a vo výške zodpovedajúcej vyúčtovanej sume nájomného, súd považoval náklady za prenájom náhradného vozidla za účelne vynaložené. Vzhľadom na uvedené súd považoval nárok žalobcu na zaplatenie sumy 720,- eur s príslušenstvom v celom rozsahu za dôvodný. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie

vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietal tiež, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, resp. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nestotožnil sa s právnym posúdením súdu o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu. Podľa jeho názoru dohodu o započítaní obsiahnutú v článku 5 zmluvy o postúpení pohľadávky nemožno považovať za dohodu o spôsobe úhrady faktúry za nájom náhradného vozidla č. 220690 zo dňa 30.11.2022 poškodeným, ani za dohodu o spôsobe úhrady odplaty za postúpenie pohľadávky žalobcom, ale možno ju považovať len za dohodu o zániku záväzku na zaplatenie faktúry za nájom a zániku záväzku na úhradu za postúpenie pohľadávky iným spôsobom ako splnením. Pokiaľ záväzok poškodeného voči žalobcovi vyplývajúci z faktúry č. 220690 zo dňa 30.11.2022 zanikol na základe započítania, t.j. iným spôsobom ako splnením, resp. reálnym poskytnutím finančných prostriedkov zo strany poškodeného, tak na strane poškodeného už neexistuje ani žiadna škoda v podobe nákladov vynaložených za prenájom náhradného vozidla. Poukázal tak na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorý v rozsudku zo dňa 23.08.2023 sp. zn. 4Obdo/30/2022 jasne odlišil spôsob zániku záväzkov „započítaním“ od spôsobu zániku záväzkov „splnením“. Namietal, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nevzal do úvahy, že zákon o PZP výslovne definuje, koho možno považovať za poškodeného. Pokiaľ ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP na vznik nároku na náhradu škody voči poisťovateľovi výslovne vyžaduje, aby voči poisťovateľovi náklady na prenájom náhradného vozidla výslovne uplatňoval a preukazoval špeciálny subjekt – poškodený, ktorý je exaktne definovaný v ust. § 2 písm. g) zákona o PZP, žalobcu možno sotva považovať za subjekt, ktorý by spĺňal túto definíciu poškodeného. Podľa názoru žalovaného súd sám v odôvodnení jeho rozsudku v zásade uznal, že je to práve špeciálny subjekt – poškodený, ktorý si má nárok na náhradu škody u poisťovateľa uplatniť. Taktiež nesúhlasil s argumentáciou súdu, že poškodenému vznikol nárok na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla už v čase vzniku poisťovej udalosti dňa 27.09.2022. Uviedol, že v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP sa na vznik práva na náhradu nákladov voči poisťovateľovi (vrátane náhrady nákladov za prenájom náhradného vozidla) vyžaduje, aby poškodený tieto náklady voči poisťovateľovi aj uplatnil a preukázal. Žalovaný sa tak v zásade prvýkrát o tom, že poškodenému mali vzniknúť okrem nákladov na opravu poškodeného vozidla aj náklady v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla, dozvedel až od žalobcu, ktorý si tieto náklady voči žalovanému uplatňuje z titulu právneho nástupníctva. S poukazom na ust. § 15 ods. 1 zákona o PZP v súvislosti s ust. § 2 písm. g) zákona o PZP uviedol, že právo priamo uplatniť nárok na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla voči poisťovateľovi súdnou cestou patrí výlučne len špeciálnemu subjektu – poškodenému, ktoré právo podľa názoru žalovaného nie je možné platne postúpiť zmluvou o postúpení pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka na iný subjekt. Nesúhlasil s argumentáciou súdu, že poškodený bol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanému na tretiu osobu a že to nemalo byť podľa názoru súdu v rozpore s ust. § 4 ods. 2 zákona o PZP, ako ani v rozpore s ust. § 524 a ust. § 525 Občianskeho zákonníka.

7. Nesprávne právne posúdenie veci žalovaný videl tiež v tom, že súd považoval zmluvu o postúpení pohľadávky za určitý a platný právny úkon napriek tomu, že v nej absentoval identifikačný údaj poškodeného ako postupcu. V podanom odvolaní namietal posúdenie účelnosti a nevyhnutnosti nákladov na prenájom náhradného vozidla. Za absolútne irelevantnú a svojvoľnú, žiadnym spôsobom nesúvisiacu s meritom veci považoval argumentáciu súdu, ktorý uviedol, že žalovaný nepreukázal, že by od poškodeného bolo možné požadovať iné riešenie situácie, ktorá nastala poškodením jeho vozidla pri predmetnej dopravnej nehode. Odôvodnené pochybnosti o účelnosti, nevyhnutnosti a dôvodnosti prenájmu náhradného vozidla v období od 15.11.2022 do 30.11.2022 taktiež zaklatá skutočnosť, že vozidlo bolo po poisťovej udalosti pojazdné a oprava poškodeného vozidla bola zvršená až 29.03.2023. Nesúhlasil ani so záverom súdu, že zákazkový list autoservisu zo dňa 08.11.2022 preukazoval, že vozidlo sa nachádzalo od 15.11. do 30.11.2022 skutočne v autoservise a bolo opravované. Pokiaľ poškodené vozidlo malo byť v deň 08.11.2022 prijaté do príslušného servisu, samo o sebe predsa žiadnym spôsobom nepreukazuje, že vozidlo sa v dňoch od 15.11. do 30.11.2022 aj skutočne v príslušnom autoservise nachádzalo a bolo opravované. Za hodnoverný dôkaz nepovažoval ani čestné prehlásenie, ktoré bolo vyhotovené až potom, čo žalovaný dňa 24.10.2023 ukončil poisťovnú udalosť bez poskytnutia poisťového plnenia. Aj dotazník pre poškodeného k predmetnej škodovej udalosti bol žalobcom doložený až dňa 01.12.2023 po tom, čo žalovaný dňa 24.10.2023 žalobcovi oznámil, že nárok v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla vybavuje bez poskytnutia poisťového plnenia. Žalovaný si splnil svoje zákonné povinnosti pri prešetrovaní poisťovej udalosti v súvislosti s nákladmi na prenájom náhradného vozidla a nakoľko predmetný dotazník mu bol doložený až žalobcom mesiac po ukončení šetrenia poisťovej udalosti, nebolo už možné naň dodatočne prihliadať. Ani zmluva o prenájme vozidla zo

dňa 15.11.2022 nie je žiadnym dôkazom, že vozidlo sa nachádzalo od 15.11. do 30.11.2022 skutočne v autoservise a bolo opravované. Samotný súd v bode 28 odôvodnenia rozporne tvrdí, že z faktúry za opravu poškodeného vozidla zo dňa 29.03.2023 nie je zrejmé, či uvedený dátum sa vzťahuje k dodaniu tovaru/služby, alebo k prijatiu platby, či obom, ale ešte predtým v tomto bode odôvodnenia konštatuje, že poškodený si mal prenajať náhradné vozidlo na obdobie kratšie ako doba trvania opravy jeho poškodeného vozidla. Vzhľadom na to, že súd nevykonával dôkazy dostatočne objektívnym spôsobom, rozhodnutie považoval za nepresvedčivé a neúplné, nespĺňajúce požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

8. K podanému odvolaniu sa žalobca písomne vyjadril a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Stotožnil sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie v posúdení jeho aktívnej vecnej legitímácie. V zhode s rozhodnutiami okresných a krajských súdov uviedol, že započítanie pohľadávok sa považuje za legálny spôsob zániku pohľadávky, ktorý nahrádza plnenie. Komplikovaný spôsob prevodu hotovosti z poškodeného na žalobcu a následne zo žalobcu na poškodeného je možné v zmysle platnej právnej úpravy nahradiť úkonom započítania. Úhrada nájomného poškodeným voči žalobcovi formou započítania predstavuje jeden zo spôsobov zániku záväzku, resp. jeden zo spôsobov úhrady peňažnej pohľadávky. Zastáva názor, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/30/2022 vychádza z absolútne odlišného skutkového aj právneho stavu, preto sa žalovaný nesprávne domnieva, že je analogicky aplikovateľné aj v danom prípade. Pokiaľ žalovaný namietá, že na vznik nároku na náhradu škody voči poisťovateľovi ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP vyžaduje, aby nárok výslovne uplatňoval a preukazoval poškodený, žalobca zastáva názor, že zo zmluvy o postúpení pohľadávky je zrejmé, že žalobca vstúpil do práv a povinností poškodeného. Postúpením pohľadávky z poškodeného na žalobcu prešli na žalobcu práva a povinnosti poškodeného, teda aj právo domáhať sa nároku na náhradu škody. Na zdôraznenie správnosti svojho stanoviska poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov SR. Z hľadiska namietanej absencie identifikačného údaju poškodeného uviedol, že postúpená pohľadávka je jednoznačne identifikovateľná uvedením čísla poistnej udalosti, riadne je označený dlžník, výška postúpenej pohľadávky a predmet zmluvy. Za dôvodné nepovažuje ani námietky účelnosti a nevyhnutnosti nákladov na prenájom náhradného vozidla. Uviedol, že žalovaný v konaní neprodukoval ani jeden jediný dôkaz, ktorý by bol spôsobilý spochybníť účelnosť a nevyhnutnosť nájmu náhradného vozidla v uvedenom rozsahu, keďže protistrana skutkové tvrdenia strany účinne nepoprela, považujú sa za nesporné (§ 151 CSP). Žalovaný vo svojich vyjadreniach relevantným spôsobom nepoprel dĺžku pobytu vozidla v servise za účelom vykonania opravy a ani dátum vrátenia opraveného vozidla späť poškodenému. Rozhodnutie súdu považoval za riadne odôvodnené. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z dôkazov, ktoré boli do konania predložené a na základe ktorých dospel k správny skutkovým zisteniam.

9. V písomnej replike sa žalovaný zaoberal rozlišovaním medzi spôsobom zániku záväzkov „započítaním“ a spôsobom zániku záväzkov „splnením“ s tým, že s poukazom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR konštatoval, že splnenie a započítanie sú dva rôzne spôsoby zániku záväzku vyžadujúce naplnenie odlišných skutočností, ktoré nie je možné zamieňať. Vo svetle viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, napr. sp. zn. 5MOBdo/5/2012, sp. zn. 4Obdo/30/2022 uvádzal, že spôsob, akým v sporoch vedených na rovnakom alebo podobnom skutkovom základe žalobca zakladá svoju aktívnu vecnú legitímáciu, považuje za právne nezmyselný. Podľa názoru žalovaného, pokiaľ je dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok zakomponovaná v inom právnom úkone, nemožno ju chápať ako podstatnú súčasť tohto iného právneho úkonu a nemožno ju chápať ani ako napríklad dohodu o spôsobe úhrady faktúry za prenájom náhradného vozidla, dohodu o spôsobe úhrady kúpnej ceny a podobne, ale ide o dohodu o spôsobe zániku záväzku, napr. na zaplatenie faktúry za prenájom náhradného vozidla, či zaplatenie kúpnej ceny iným spôsobom ako splnením. Argumentujúc, že samotné pohľadávky neboli v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka spôsobilé na započítanie, nedošlo k platnému započítaniu pohľadávky podľa čl. 5 zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 30.11.2022.

10. V podanej duplike žalobca zotrval na všetkých doterajších vyjadreniach, ako aj na argumentácii v nich obsiahnutých. Zastával názor, že aktívna legitímácia žalobcu je daná a rovnako tak aj pohľadávky boli spôsobilé na započítanie. Zmluva o postúpení pohľadávky právnym predpisom neodporuje. Poškodený postúpil na žalobcu pohľadávku z titulu neuhradenej pohľadávky z poistnej udalosti, ktorá je spôsobilá na postúpenie. Zmluvné strany sa dohodli na odplatnom postúpení pohľadávky a výška odplaty bola dohodnutá vo výške sumy neuhradenej faktúry. Dojednali započítanie vzájomných nárokov, čím zo

strany poškodeného došlo k úhrade faktúry. Žalobca je preto aktívne vecne legitimovaný na uplatnenie predmetného nároku z titulu náhrady škody. K svojmu vyjadreniu pripojil argumentáciu vyplývajúcu z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov SR.

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 CSP, nakoľko je vo výroku vecne správny.

12. V prejednávanej spore je predmetom konania nárok žalobcu na zaplatenie peňažnej sumy 720,- eur s príslušenstvom z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla za obdobie, po ktoré nebolo možné používať motorové vozidlo z dôvodu jeho poškodenia pri dopravnej nehode s tým, že nárok poškodeného bol na žalobcu postúpený zmluvou o postúpení pohľadávok. Od postúpenej pohľadávky sa odvíja aktívna vecná legitimácia žalobcu, ktorú žalovaný v podanom odvolaní, zhodne ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie, namieta, nesúhlasí s tým, že poškodený bol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanému na tretiu osobu, nemohlo dôjsť k platnému započítaniu vzájomných pohľadávok, v dôsledku čoho nie je daná aktívna vecná legitimácia žalobcu.

13. Pokiaľ ide o žalovaným namietanú aktívnu legitimáciu žalobcu, je potrebné uviesť, že aktívnu legitimáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi procesné právo si ten-ktorý hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie je imanentnou súčasťou súdneho konania.

14. Odvolací súd sa v danej veci stotožňuje s právnym posúdením súdu prvej inštancie, že žalobca je v konaní aktívne legitimovaný, nakoľko zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 30.11.2022, uzavretou medzi žalobcom ako postupníkom a A. C. ako postupcom, došlo k platnému postúpeniu žalovanej pohľadávky vo výške 720,- eur z titulu jeho nároku voči poisťovni podľa § 4 zákona o PZP na náhradu účelne vynaložených nákladov na nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 27.09.2022 na vozidle D. E., EČV: F. XXXXX. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky vyplynulo, že zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné nároky (na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo) sa podpisom zmluvy započítavajú, pričom postupník si bude pohľadávku vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet.

15. S prihliadnutím na uzavretú dohodu zmluvných strán odvolací súd zastáva názor, že vzájomné nároky zmluvných strán na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo sa vzájomne započítali, čím došlo k zániku dvoch vzájomne existujúcich a platných pohľadávok, a to pohľadávky postupníka – žalobcu a zároveň prenajímateľa, ktorý mal v čase uzavretia zmluvy existujúcu pohľadávku voči poškodenému z titulu neuhradenej faktúry na základe zmluvy o nájme motorového vozidla vo výške 720,- eur s existujúcou pohľadávkou poškodeného na zaplatenie odplaty vo výške 720,- eur na základe uvedenej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2022, ktoré vzájomné pohľadávky sa okamihom uzavretia uvedenej zmluvy stretli, a teda vzájomne zanikli. K namietanému zániku pohľadávok odvolací súd dodáva, že v zmysle § 580 Občianskeho zákonníka k zániku dochádza v tom okamihu, kedy sa vzájomne splatné pohľadávky stretnú, započítanie nenastáva už touto skutočnosťou, ale až prejavom vôle dlžníka, že právo na započítanie využíva, čo je práve prípad danej veci.

16. V posudzovanej veci žalobca ako postupník dôvodne uplatňuje proti žalovanému pohľadávku, ktorú nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2022 uzavretej medzi žalobcom ako postupníkom a postupcom – poškodeným, ktorou zmluvou došlo zároveň k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodeným ako nájomcom a žalobcom ako prenajímateľom. Predmetná pohľadávka poškodeného mohla byť predmetom postúpenia, pretože predmetom postúpenia bol nárok na náhradu škody, ktorý vznikol poškodenému ako následok škodovej udalosti. Nie je totiž žiadna pochybnosť o tom, že stret vozidiel pri uvedenej škodovej udalosti bol skutočnosťou, bez ktorej by nedošlo ku vzniku škody spočívajúcej v nákladoch na náhradné vozidlo. Postúpená pohľadávka mala charakter budúcej pohľadávky, keďže jej vznik bol viazaný na ďalšie právne úkony, ktoré sú obsahom danej zmluvy, a to odplatosť postúpenia a vzájomné započítanie pohľadávok. Identifikovaná pohľadávka bola existujúca, vyjadrená určito a bez pochybností bola identifikovateľná. Postúpená pohľadávka môže byť iba existujúca pohľadávka, aj premlčaná a tiež budúca pohľadávka, pokiaľ je určitá, identifikovateľná.

Podmienkou platnosti zmluvy je, aby išlo o existujúcu, určitú a identifikovanú pohľadávku (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 165/2017). V posudzovanej veci uzavretou zmluvou o postúpení pohľadávky došlo jednak k odplatnému postúpeniu pohľadávky a súčasne k započítaniu vyúčtovaného nájomného za náhradné vozidlo s odplatom za postúpenie pohľadávky, teda k vyporiadaniu záväzkov medzi poškodeným ako nájomcom a žalobcom ako prenajímateľom, čo zákon nevyklučuje. Žalobca tak platne nadobudol postúpenú pohľadávku poškodeného, postúpením pohľadávky vstúpil do práv a povinností poškodeného, čím je v konaní daná jeho aktívna legitímácia. Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj námietku vo vzťahu k posúdeniu otázky platnosti nájomnej zmluvy. Žalovaný nesprávne právne posúdenie veci posudzuje z hľadiska, že súd zmluvu o postúpení pohľadávky považoval za určitý a platný právny úkon napriek tomu, že v nej absentoval identifikačný údaj poškodeného ako postupcu. Zmluvu o postúpení pohľadávky na strane postupcu uzavrel B. C. (v zmluve je uvedené meno postupcu A. C., čo súd prvej inštancie vysvetlil v bode 26 svojho rozhodnutia), v zmluve je uvedená adresa postupcu. Zmluva o postúpení pohľadávky je postupcom podpísaná. Vzhľadom na uvedené nie je možné konštatovať neurčitosť a absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu z dôvodu namietanej absencie identifikačného údaja poškodeného ako postupcu.

17. Súd prvej inštancie v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania ustálil, že poškodenému vznikol nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov spojených so vznikom škody na jeho motorovom vozidle, nakoľko poškodený v dôsledku škodovej udalosti, ku ktorej došlo dňa 27.09.2022, bol nútený dať svoje motorové vozidlo opraviť, bol tiež nútený využívať náhradné motorové vozidlo. Na čas plynúci od odovzdania vozidla do servisu do jeho prevzatia si poškodený zmluvou zo dňa 15.11.2022 prenajal náhradné motorové vozidlo značky Škoda Octavia, za ktorý prenájom prenajímateľ vystavil poškodenému faktúru č. 220690, a to za 16 dní, pri dohodnutom dennom nájomnom 45,- eur (vrátane DPH), teda spolu v sume 720,- eur. Vzhľadom na obranu žalovaného sa súd prvej inštancie zaoberal, či náklady na prenájom náhradného vozidla boli účelné a nevyhnutné. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobca predloženými listinami preukázal, že náhradné vozidlo si prenajal z dôvodu poškodenia jeho vozidla pri škodovej udalosti dňa 27.09.2022, a to na obdobie kratšie ako doba trvania opravy jeho poškodeného vozidla. Uviedol, že listinné dôkazy – zákazkový list, čestné prehlásenie, dotazník, zmluva o prenájme vozidla, preukazujú tvrdenie žalobcu, že vozidlo bolo v servise od 08.11.2022 do 30.11.2022. Súhlasne s názorom žalobcu uviedol, že dobu opravy poškodený nemal ako ovplyvniť, táto závisela od servisu vykonávajúceho opravu vozidla. Nakoľko poškodený si uplatnil nárok iba za čas opravy svojho motorového vozidla, kedy mal vozidlo v servise a vo výške zodpovedajúcej vyúčtovanej sume nájomného, súd považoval náklady za prenájom náhradného vozidla za účelne vynaložené. Vychádzal z toho, že v dôsledku škodovej udalosti zavinenej klientom žalovaného, nemohol poškodený používať svoje motorové vozidlo, musel si vypožičať náhradné.

18. Pokiaľ ide o náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla, je poisťovateľ povinný náhradu poskytnúť v rozsahu, v ktorom boli náklady vynaložené nutne a účelne.

19. Riešenie otázky, či náklady za nájom náhradného vozidla boli nutné a účelné, závisí na posúdení konkrétnych okolností prípadu. Vzhľadom ku konkrétnym skutkovým okolnostiam sa posudzuje, po akú dlhú dobu bolo obstaranie náhradného vozidla nutné a účelné. Vychádza sa totiž z toho, že zmyslom a účelom poskytnutia náhradného vozidla je zachovanie určitého životného štandardu poškodeného v situácii, keď dôjde k čiastočnému, resp. totálnemu poškodeniu (zničeniu) vozidla. Poskytnutím náhradného vozidla nie je poškodený ponechaný v tiesni a umožní sa mu viesť čo do kvality obdobný život ako pred škodovou udalosťou, resp. dopravnou nehodou. Využívanie náhradného vozidla nemôže byť celkom bezbrehé a vždy musí byť splnená podmienka účelnosti jeho využitia. S prihliadnutím na odvolacie námietky sa odvolací súd z vyššie uvedeného hľadiska zaoberal účelnosťou nákladov vynaložených na nájom náhradného vozidla a zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný. Z obsahu spisu je nepochybné, medzi stranami nesporné, že vozidlo poškodeného v dôsledku škodovej udalosti nezostalo nepojazdné, škodovou udalosťou bolo poškodené. Poškodenie vozidla vyplynulo zo správy o nehode zo dňa 27.09.2022. Zo zákazkového listu zo dňa 08.11.2022 vyplynulo, že vozidlo poškodeného bolo do servisu prijaté za účelom jeho opravy po nehode so špecifikáciou požadovanej opravy. Podľa čestného prehlásenia z autoservisu R.O.P. car, s.r.o. so sídlom Prievidza, Bojnická cesta 39E vyplynulo, že opravené vozidlo bolo poškodenému odovzdané dňa 30.11.2022. Možno tak vyvodiť, že skutočnou dobou opravy poškodeného vozidla bolo obdobie od 08.11. do 30.11.2022. Poškodený mal náhradné vozidlo prenajaté

nie odo dňa odovzdania svojho poškodeného motorového vozidla do autoservisu, ale až odo dňa 15.11.2022, čo vyplývalo zo zmluvy o prenájme vozidla z totožného dňa. Vzhľadom na uvedené skutkové zistenia možno dôvodiť, že náklady na zapožičanie náhradného vozidla možno považovať za účelné v období od 15.11.2022 do 30.11.2022. Keďže uvedenými listinnými dôkazmi bolo preukázané, že v uvedenej dobe bolo poškodené vozidlo skutočne opravované (žalovaným neboli produkované také dôkazy, aby tento záver súd nemohol vyvodiť), možno dospieť k záveru, že náklady na nájom náhradného vozidla boli nielen nutné, ale aj účelné.

20. Žalovaný v podanom odvolaní namietal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplývajúce z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR. Odvolací súd súhlasí s argumentáciou žalovaného, z ktorej vyplýva, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces.

21. Nakoľko žalovaný v podanom odvolaní za rozhodujúcu námietku označuje skutočnosť, že určité listinné dôkazy – čestné prehlásenie autoservisu zo dňa 23.11.2023, ako aj dotazník pre poškodeného, boli žalovanému doložené až po tom, čo žalovaný dňa 24.10.2023 ukončil poisťnú udalosť bez poskytnutia poisťného plnenia, čo vyvoláva pochybnosti o dôveryhodnosti týchto dôkazných prostriedkov, odvolací súd uvádza, že pre hodnotenie dôkazov z hľadiska ich pravdivosti (vierohodnosti) zákon nepredpisuje formálny postup a ani neurčuje váhu jednotlivých dôkazov tým, že by niektorým dôkazom priznával väčšiu pravdivostnú hodnotu, alebo naopak, určitým dôkazným prostriedkom dôkaznú silu úplne alebo sčasti odopieral. Ust. § 191 ods. 1 CSP postup pri hodnotení dôkazov ponecháva na úvahe súdu, nakoľko za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci (§ 187 CSP). Nie je možné dôkaz len z dôvodu, že bol vyhotovený po ukončení šetrenia poisťnej udalosti v súvislosti s nákladmi na prenájom náhradného vozidla, označiť za nespôsobilý dôkazný prostriedok. Zásade voľného hodnotenia dôkazov preto nezodpovedá taký spôsob hodnotenia, kedy je za nespôsobilý dôkazný prostriedok označená listina len preto, že bola vyhotovená s určitým časovým odstupom.

22. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť vtedy, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne, ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

23. Žalovaný namietal, že čestné prehlásenie nie je hodnoverným dôkazom a zmluva o prenájme vozidla zo dňa 15.11.2022 sama o sebe tiež nepreukazuje skutočnú dobu, kedy sa vozidlo v autoservise nachádzalo a bolo opravované. Odvolací súd poukazuje na to, že práve z týchto dôkazov, v kontexte s ostatnými vykonanými dôkazmi, vyplynulo, že uplatnená náhrada nákladov za prenajaté vozidlo zodpovedá dobe, počas ktorej bolo vozidlo v autoservise opravované. V tejto súvislosti s ohľadom na odvolacie námietky odvolací súd konštatuje, že neformuluje nové skutkové závery, len zdôrazňuje, že faktúra za opravu poškodeného vozidla, vystavená dňa 29.03.2023, súvisí s opravou vozidla v dobe, počas ktorej bolo náhradné vozidlo poškodenému prenajaté, čo vyplýva z čestného prehlásenia zo dňa 23.11.2023, v ktorom autoservis potvrdzuje, že opravené vozidlo bolo poškodenému odovzdané dňa 30.11.2022 a faktúra bola vystavená dňa 29.03.2023.

24. Nakoľko žalovaným uplatnené odvolacie dôvody proti rozsudku súdu prvej inštancie nebolo možné považovať za opodstatnené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP. Nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).